

גליון
חנוכת משה
על התורה

דרשות ושיחות חינוך שנמסרו ע"י
הגאון הצדיק
רבי משה הלוי טורק זצוקללה"ה
על סדר פרשיות התורה והמועדים
לתלמידי תשב"ד

פרשת פקודי

~מהדורה חוזרת מגליונות משנים קודמות~

גליון 203
שנה ה'
תשפ"ה

הגליון יז"ל
לאור בקשתו הרבה של מו"ז זצוק"ל
אשר ביקש ואף כתב זאת בצוואתו הק'
וז"ל: "ודק בעיקר לחזק בעניני חינוך"

לא מוגה

ניתן להודיד את הגליון מידי שבוע באתרים:
דרשו, בינינו, לדעת, גליונות.

© כל הזכויות שמורות
מכון "זכרו תורת משה"

ברטנודא 9 בני ברק

טלפון: 03-6186876

פקס: 03-5042902

אימייל: 6186876@gmail.com

תמלול והקלדה: הב' מ. בלוי ני"ז
עריכה: הרב"ג ד' ש. א. בלוי שליט"א
עימוד וגרפיקה: הר' ד. בלוי שליט"א

ניתן לרכוש את הגליון מידי שבוע
מיום ב' אצל משפחת בלוי
רח' ברטנודא 9 ב"ב
בעלות של 2.5 ₪

לקבלת הגליון מידי שבוע במייל
זמן להארות והערות
יש לשלוח מייל למסכן.

לתרומות והנצחות ניתן לתרום בטל' המכון
או בעמדות נדרים פלוס
ע"ש 'בית מדרש לחינוך זכרו תורת משה'
או בטל' נדרים פון: 03-7630585
שלוחה 1460

הזה מבפנים והוא מבחוץ? קרא לו הקב"ה שיכנס לתוך המשכן שנאמר "ויקרא אל משה וידבר ה' אליו" זכה משה שה' קרא אליו בחיבה להיכנס לאוהל מועד.

כמדומני ששמעתי פעם מהגאון רבי שלום שבדרון זצ"ל שאמר בשם אחד מהראשונים טעם נוסף על מה שהתורה כותבת בפרשה אחת שמונה עשרה פעמים את המילים "כאשר צוה ה' את משה", מאחר שבנין המשכן בא לכפר מה שבני ישראל נגדרו רח"ל אחרי הערב רב לעשות את העגל ולא שמעו ולא האמינו מספיק למה שמשה רבנו אמר להם שהוא ירד אחרי ארבעים יום והם חטאו בחטא עבודה זרה, התיקון על זה בני ישראל היו צריכים לעשות משכן להשראת השכינה, ולכן בכל פרט ופרט עשו כאשר צוה ה' את משה, וזה היה התיקון על חטא העגל.

היה פעם מעשה נורא ברוסיה עם הגאון ר' משה פיינשטיין זצ"ל [הדוד של הצדיק ר' מיכל פיינשטיין זצ"ל החתן של הבריסקער רב], כשהיה גזירה שאסרו ללמוד תורה עם ילדים, היה יהודי שרח"ל הלשין את היהודים שלימדו תורה את הילדים שלהם, ואותו מלשין עשה צרות גדולות ליהודים, פתאום אותו מלשין נהיה חולה והוא קרא לחברה קדישא ואמר להם שהוא רוצה לעשות לעצמו תיקון תשובה,

תלמידים יקרים בוודאי אתם תקשיבו טוב את קריאת התורה של פרשת פקודי וכדאי שתשימו לב שכתוב בפרשה שמונה עשרה פעמים את אותם המילים "כאשר צוה ה' את משה" ידוע שהתורה הקדושה מקצרת בלשונה, וכאן בפרשת פקודי התורה מאריכה וכותבת שמונה עשרה פעמים את המילים "כאשר צוה ה' את משה" מה הפשט בזה? את השאלה הזאת כבר שואל המדרש רבה בפרשת ויקרא, ומתרץ ע"פ משל, למלך שצווה את עבדו ואמר לו בנה לי ארמון, והעבד על כל דבר ודבר שהיה בונה הוא היה כותב עליו את שמו של המלך, ואומר שלשמו ולכבודו של המלך הוא עושה את זה, הוא היה בונה כתלים לארמון וכותב עליהן את שמו של המלך, היה מעמיד עמודים לארמון וכותב עליהן את שמו של המלך, היה מקרה את התקרה בקורות והיה כותב עליהן את שמו של המלך, לימים נכנס המלך לתוך הארמון ועל כל דבר ודבר שהסתכל מצא את שמו כתוב עליו, וכך הוא אמר, כל הכבוד הזה עשה לי עבדי ואני ישב בארמון מבפנים והוא ישב מבחוץ? צווה על בני ביתו שיקראו לעבד להיכנס לתוך הארמון להיראות עם המלך, הנמשל הוא בשעה שאמר הקב"ה למשה עשה לי משכן לי לשמי, על כל דבר ודבר שמשה עשה היתה בכוונתו "כאשר צוה ה'", ולכן אמר הקב"ה כל הכבוד הזה עשה לי משה הכל רק לשמי ולכבודי, ואני שוכן במשכן

צווה ה' את משה ולא עשו נגד ההלכה, בזכות זה כשפתחו החברה קדישא את הקבר והמשטרה ראתה שקברו את אותו יהודי בצורה מכובדת התבטלה המחשבה הזדונית של אותו מלשין שרצה להעניש את החברה קדישא גם אחרי פטירתו, נורא ואיום.

ישנה שאלה ידועה, בכל עשיית כלי המשכן כתוב ועשית, ומדוע בעשיית הארון הקודש כתוב ועשו ארון עצי שיטים, התשובה היא שהארון היה צריך להיבנות בשותפות של כל כלל ישראל, אחד השתתף בעצי שיטים, ואחד השתתף בזהב, ואחד שלא היה לו כלום השתתף במחשבה של עשיית הארון, כמו שאנחנו עושים בתפילת שמונה עשרה שבמחשבה שלנו אנחנו מדבקים את המחשבות שלנו אל הקב"ה כמו שאומרים יהיו לרצון אמרי פי והגיון ליבי לפניך, לכן בכל עשיית הכלים כתוב ויעש, אבל כשהגיעו לעשיית הארון הקודש ששמה מונח התורה הק' שני לוחות הברית, כל יהודי צריך להיות שותף, כי עם ישראל נאמנים ללימוד התורה, ולכן כתוב ויעשו בלשון רבים שכולנו שותפים לתורה.

השבת הזו נקראת שבת הפסקה, כידוע לכם ילדים שחז"ל הק' תקנו לנו לקרוא בארבעה שבועות שלפני חג הפסח ארבע פרשיות נוספות לפרשת השבוע,

מה התיקון שהוא ביקש שיעשו לו? שיקברו אותו בקבורת חמור, זאת אומרת לא בשכיבה רק בעמידה, החברה קדישא כמובן לא עשו שום דבר בלי לשאול את רבם הגאון ר' משה פיינשטיין זצ"ל, ור' משה פסק להם שהיות שבשולחן ערוך כתוב שאסור לבזות מת ולקבור בצורה כזאת ממילא שלא יקברו אותו כך, טענו החברה קדישא לר' משה שהיהודי הזה ביקש לעשות תיקון תשובה, אמר להם ר' משה מה שהוא רוצה לעשות תשובה זה החשבון שלו, אנחנו לא יכולים עם הצוואה של אותו אדם לעשות שום דבר נגד השולחן ערוך, כמובן שהחברה קדישא שמעו לפסק דין של ר' משה וקברו את אותו יהודי בקבורה רגילה, לאחר שבעה ימים מהקבורה באו המשטרה הרוסית לחברה קדישא וציוו אותם לפתוח את הקבר של היהודי הזה, מה פתאום? 'איי ילדים מה התברר? [אומרים חז"ל רשעים אפילו על פתחו של גיהנום לא חוזרים בתשובה], היהודי הזה כשהוא הרגיש שהוא הולך למות הוא קרא למשטרה ואמר להם שבוודאי החברה קדישא ירצו להתנקם בו והם יקברו אותו בצורה לא מכובדת ולכן הוא ביקש מהם שיבדקו האם אכן קברו אותו בצורה בזויה, והאמת כוונתו היתה בכדי שיענישו את החברה קדישא, נורא ואיום! אבל מאחר שהחברה קדישא לא עשו שום דבר על דעת עצמם רק הם שאלו כל דבר את רבם וקיימו כאשר

כיון שאין זו כבחינת תורה כנתינתה, לכן גם אנחנו צריכים ללכת בדרך הזאת.

ואולי אפשר לפרש ג"כ שלכן יש את הענין של חזרה בלימוד, שכשאדם מסיים את הלימוד הוא צריך לחזור על מה שלמד, ולמה מפני שזה נותן את הרווח בין לימוד ללימוד, שהלימוד שלומדים ישאר היטב בראש, ע"י החזרה על הלימוד הכל מתבאר הרבה יותר טוב ונשאר היטב בזיכרון, לדאבוננו הרב בגלל ירידת הדורות לא כולם זוכים ללכת בדרך הזאת של לתת רווח בין פרשה לפרשה ולכן ישנם הרבה תלמידים שלא מצליחים לקלוט את הלימוד כמו שצריך, והם לא זוכים להכיר את הנעימות והעמקות שבתורה, ולכן ילדים חשוב שתדעו שמי שגורם לכל זה הוא היצר הרע, ועלינו להילחם בו, ובפרט בימים כאלו שהקב"ה עשה ניסים לאבותינו במלחמה מול אחשוורוש והמן הרשע, והקב"ה עשה להם ג"כ את הניסים הגדולים של כל מעשה יציאת מצרים, לכן עלינו להתחזק במלחמת היצר וללמוד תורה באהבה ובשמחה ועייז נזכה ל-והאר עינינו בתורתך ודבק ליבנו במצוותיך ויחד לבבנו לאהבה וליראה את שמך.

השבוע בעזרת ה' אנחנו זוכים לסיים את ספר שמות, וכידוע שרבנו הרמב"ן קורא לספר שמות ספר הגלות והגאולה, בשעת הסיום נוהגים שהבעל קורא

פרשת שקלים, פרשת זכור, פרשת פרה, ופרשת החודש, ובין פרשת שקלים לפרשת זכור יש שבת הפסקה שלא קוראים בה פרשה נוספת, ישנם הרבה טעמים מדוע עושים כך ומה הטעם שקוראים לשבת הזו שבת הפסקה, שמעתי פעם שיש שמסבירים ששבת הפסקה היא הפסקה בין הפרשיות ויקהל פקודי ל-ויקרא, מפני שבתחילת חומש ויקרא אומר רש"י על הפסוק ויקרא אל משה - הקול הולך ומגיע לאזניו וכל ישראל לא שומעין יכול אף להפסקות היתה קריאה ת"ל וידבר לדבור היתה קריאה ולא להפסקות ומה היו הפסקות משמשות ליתן ריוח למשה להתבונן בין פרשה לפרשה ובין ענין לענין ק"ו להדיוט הלומד מן ההדיוט, רש"י כותב כאן שהקב"ה נתן למשה הפסקה בין פרשה לפרשה כדי שיהיה לו זמן להתבונן, אנחנו צריכים ג"כ לנצל את ההפסקה הזאת כדי להתבונן בכל מה שלמדנו עד עכשיו ולהכין את עצמנו למה שאנחנו הולכים ללמוד מחומש ויקרא והלאה, אם הקב"ה נהג ככה עם משה רבנו קל וחומר שכל הורה ומלמד צריך לנהוג כך עם הילדים והתלמידים שלו, אבל ילדים עליכם לדעת שדרך נתינת ומסירת התורה הוא לתת רווח בין פרשה לפרשה, וכמו שהתורה בעצמה מעידה על כך שספר תורה שאין בה רווח בין פרשה לחברתה היא פסולה,

מהרהר כ"כ, הרי בדרך כלל החפץ חיים היה מדבר איתו בלימוד ובענייני חיזוק הדת, עד שפתאום רבנו החפץ חיים התעורר מהרהוריו ופנה לחרקובער ואמר לו, ר' חיים איז א גאון, מה אתם חושבים ילדים על מה הרהר החפץ חיים? הוא עבר על כל הש"ס וספר את כל האיבעיות של הש"ס ובדק האם באמת רוב האיבעיות נפתרו או לא, והוא ראה שר' חיים סולובייצ'יק צדק, היות שהחפץ חיים לקח לו זמן לחשוב ולעבור על כל האיבעיות של הש"ס והוא ראה שאצל ר' חיים זה לקח כמה שניות לכן הוא הגדיר את ר' חיים לגאון, אתם שומעים ילדים.

אשרינו שזכינו שבדור שלנו עוד יש לנו רבנים גאונים שבקיאים בכל הש"ס, ולא רק בדורות הקודמים אלא גם כיום ישנם גדולי ישראל צדיקים שמסיימים בכל שנה את כל הש"ס, והש"ס מונח לפניהם, זה מה שנותן לנו את הכוח והתקווה שגם תלמידים שיושבים כאן אם הם ילמדו בהתמדה הם יזכו ג"כ ללמוד ולסיים מכתות ועוד מסכתות עד שיסיימו את כל הש"ס וידעו אותו בע"פ כמו הגדולים והצדיקים, חזק חזק ונתחזק.

והציבור אומרים חזק חזק ונתחזק בקול רם, האמירה הזאת היא תפילה בשבילנו שהקב"ה יחזק אותנו שנוכל להמשיך ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל התורה כולה, הסיום של ספר מחמשה חומשי תורה הוא כמו סיום שעושים כשזוכים לסיים מסכת בש"ס שע"ז נאמר בגמרא ואמר אביי תיתי לי דכי חזינא צורבא מרבנן דשלים מסכתיה עבידנא יומא טבא לרבנן.

שמעתי פעם מעשה ממורי ורבי הגאון רבי משה מרדכי שולזינגר שסיפר מעשה שהיה עם הגאון ר' חיים סולובייצ'יק זצ"ל שפעם נכנס יהודי לביהכנ"ס בסוף התפילה ושאל את ר' חיים למה את רוב האיבעיות של הש"ס הגמ' לא פותרת אותם, כשר' חיים סיים את התפילה סימן ר' חיים עם היד ואמר שזה לא נכון, רוב האיבעיות שבש"ס כן נפשטו, החפץ חיים והחרקובער [הרה"ק ר' ישראל משה סלמון זצוק"ל] היו נוכחים שם בשעת מעשה, וכשנסעו בחזרה ברכבת מוורשא לראדין סיפר החרקובער שהוא ראה שהחפץ חיים היה שקוע בלימוד ולא דיבר איתו מאומה כל הנסיעה, זה היה תמוה בפניו מה היום מיומיים שרבנו

לזכר עולם יהיה צדיק

לע"נ זקננו הגדול

מגדולי מחנכי הדור הגה"צ רבי
משה ב"ר דב הלוי טורק

זצוקללה"ה

נלב"ע ערש"ק ח"י כסלו תשפ"א

~~~~

ולע"נ רעייתו זקנתנו הדגולה

מדת **טשרנא ב"ר דוד** ע"ה

נלב"ע ז' מרחשון תשס"א

ת. נ. צ. ב. ה.